

[Hassing-Jørgensen.]

kun at Sedlerne ikke bestaar af Papir, men af daarligt Metal.

Det, der her foregaar, er i Virkeligheden et Brud paa Nationalbankens Seddelmonopol. Mønterne har ingen Værdi i sig selv, saadan som de havde i gamle Dage; deres Værdi beror udelukkende paa Statens Forpligtelse til at indløse dem. Den cirkulerende Skillemønt er saaledes at betragte som en rentefri Statsgæld, og dette bør have sit regnskabsmæssige Udtryk derved, at den cirkulerende Mønt opføres som et Passiv i Statsregnskabet Status, og at Omkostningerne ved Udmøntningen føres til Udgift paa Driftsregnskabet. Statens Fortjeneste indskrænker sig da til Renten af den cirkulerende Møntmængde med Tillæg af, hvad der indvindes ved, at Mønter bliver borte.

Jeg kan ikke tænke mig, at den nuværende højtærede Finansminister kan hævde, at han er i god Tro, naar han fortsætter med den hidtil fulgte Fremgangsmaade. Mange vil maaske sige: Ja, men det gaar jo egentlig meget godt, vi mærker ikke noget til det; man udsteder Mønterne, indløser de gamle Mønter og udsteder nye i Stedet. — Nej, det, man ikke mærker noget til, er, at Staten paadrager sig en hemmelig Gæld, og dette er Forklaringen paa, at Gældsstiftelsen ikke mærkes.

Jeg kan altsaa ikke tro, at den højtærede Finansminister kan være i god Tro med Hensyn til at fortsætte denne Fremgangsmaade, og jeg ser da ogsaa i Finanslovsforslaget for 1942—1943, at det er ved at glippe for ham. Paa dette Finanslovsforslag forventes det, at der skal udmøntes 6,4 Mill. Kr. ny Skillemønt og inddrages 1,5 Mill. Kr. ældre Mønter. Resultatet heraf skulde blive et Overskud til Staten paa 3,7 Mill. Kr., hvoraf foreslaas henlagt 2,6 Mill. Kr. til Imødegaaelse af fremtidige Udgifter ved Overgang til sædvanlig Udmøntning.

Det er paa en Gang glædeligt og sørgeligt. Det glædelige er, at dette Forslag tyder paa en urolig Samvittighed, det sørgelige er, at man maaske alligevel tænker sig at fortsætte i den gamle, daarlige Skure.

Den cirkulerende Møntmængde, som altsaa er en hemmelig, en skjult Statsgæld, blev for nogle Aar siden, da jeg første Gang talte om Sagen, anslaaet til ca. 27 Mill. Kr. Maaske er Beløbet nu ikke saa lidt højere, maaske 35—40 Mill. Kr. Jeg kan til Nød forstaa, at den højtærede Finansminister kvier sig ved pludselig at se Statens Formuekonto reduceret med dette Beløb, skønt det vel næppe under de nuværende Forhold

kunde blive Genstand for politisk Misbrug. Men hvis det er det, der volder Besvær, kan jeg ogsaa til Nød tænke mig, at man søger at naa frem til en forsvarlig Tilstand ved successive Henlæggelser, men det henlagte Beløb maatte da være hele det hvert Aar udmøntede Beløb, og samtidig maatte samtlige Omkostninger saavel som det Beløb, der medgaar til Inddragning af gamle Mønter, føres til Udgift paa Driftsregnskabet, naturligvis med Fradrag af den Metalværdi, som er til Stede i de inddragne Mønter.

Under Statsvirksomhederne findes ogsaa Regnskabet for Radiovæsenet, som har givet et Overskud paa 1,6 Mill. Kr., der overføres til Radiospredningsfonden, men ikke kommer Statsregnskabet til gode. I Bilagene til Status findes en Statusopgørelse, hvorefter Radiospredningsfonden ejer 16,6 Mill. Kr. Dette Beløb opføres ikke blandt Statens Aktiver, skønt Fonden ejes af Staten. Vi har jo adskillige saadanne Fonds, hvis Kapital skal tjene særskilte Formaal, og hvis Overskud tillægges Kapitalen. Da de ejes af Staten, opføres de i dennes Status, og samme Fremgangsmaade bør anvendes med Hensyn til Radiospredningsfonden.

I Status findes under Betegnelsen „Udlaan o. lign., som dækkes ved særlige Statsforskrivninger“, Passivpost E, bl. a. Nationalbankens Grundfond opført med 39,4 Mill. Kr. — samme Beløb, som Statsforskrivningen er opført med under Passivposten. Men Nationalbankens Grundfond er paa 50 Mill. Kr. Den tilvejebragtes af Staten ved Udstedelse af en Forskrivning, som skulde amortiseres med en dertil bestemt Del af Nationalbankens Overskud, og der er i Aarenes Løb afskrevet og afbetalt 10,6 Mill. Kr. paa Forskrivningen, hvilket meget rigtigt kommer til Udtryk derved, at Passivposten i Statens Regnskab er nedskrevet tilsvarende, men samtidig burde selvfølgelig Beløbet føres til Indtægt paa Statens Regnskab, eventuelt direkte paa Formuekontoen, ikke, som det er sket, afskrives paa Grundfonden. Denne Grundfond er jo uforandret 50 Mill. Kr., med dette Beløb staar Fonden opført i Nationalbankens Status, og da Staten ejer den, bør den selvfølgelig opføres tilsvarende i Statens Status, med det fulde Beløb.

Foruden denne Konto vedrørende Nationalbankens Grundfond og forskellige andre Garantikonti indeholder Hovedkontoen „Udlaan o. lign., som dækkes ved særlige Statsforskrivninger“, ogsaa følgende Konti:

Udlaan i Henhold til Lov af 9. April 1936 vedrørende Landbrugets Gæld 105,2 Mill. Kr., i Henhold til Lov af 12. April